

Any I

Barcelona 15 de Octubre de 1899

Núm. 30

Setmanari Catòlic - regionalista

—Hon es vostre capitá—ahon es vostra bandera
 Varen treure 'l bon Jesús — tot cubert ab un vel negre
 —Aquí es nostre capitá—aquí es nostra bandera.
 (Fragment de *Los Segadors*.)

Preus de suscripció

ESPAÑA Y CATALUNYA FRANCESA

Un any (directament)	5 pessetes
Per corresponçal	6
Un semestre	3
Extranger y Ultramar preus dobles.	

Número solt 10 cèntims.

Centres de suscripció

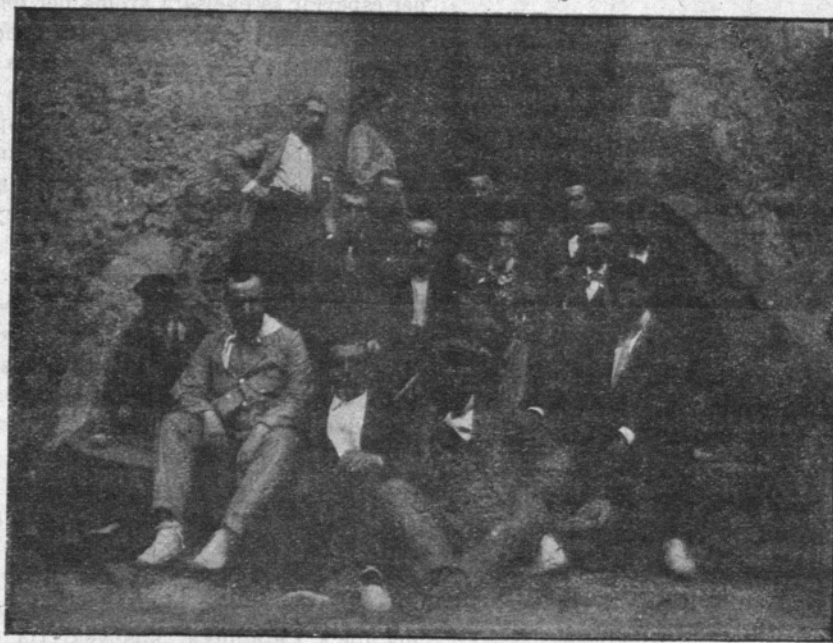
Redacció y Administració: Carrer de Banys Nous, 20, principal, y á la Imprempta Antoniana, carrer de Gerona, 76, que es ahont deu dirigir-se tota correspondència fins á nou avís.

No's tornan los originals.

Bussó á l' entrada.

SUMARI.—Lo nostre gr. bat, per *En Jordi d' Osor*.—Creuhada al Matagalls, per *En Joaquim de Ribo*.—Lo Senyor B'sbe de Vich Dr. Torras y Bages, per *Mossen Jacinto Verdaguer*.—Sor Hrosvita, per *En Enrico Panzacchi*.—Romeria al santuari de Lourdes, per *Na Enriqueta Paler y Trullo*.—L' Adeu al Montseny, per *en J. Novellas de Molins*.—Lo Cor de Jesús per *En Ramón Fuster y Fexes*.—Dos misses noves, per *En Antón Busquets y Punse*.—Catalunya te caracter propi, per *Mossen Xavier C'ard*.—L' Aucell y l' ona, per *En J. Castellet Pont*.—En Frederich Donnadieu, per *A. Soucaille*.—** per *Na Maria de Mon'soli*.—Escripturística.—Bibl.^a Montserratina, per *A. Bu'bena*.—Gazetilles.—Pa de S. Antoni.

RECORT DE LA CREUHADA A MATAGALLS

Jordi d' Osor Mossen Jaume Montanya
 Emili Martínez Mossen T. Coll Mossen Jacinto Verdaguer Marian de Macià I. Rovira Coll
 Anton Busquets Punset Feliu Jover Ramón Trias Cunill Jaume Ripoll
 Joan Muntaner Victori Codina Valeri Serra Boldú Ramón Godayol
 (Arreconadet y ab franca posició s' ovira 'l guia)

LO NOSTRE GRABAT

Al tindre coneixement de la creuhada á Montseny, vaig ferme cárrech de deixar per alguns dies los emboscats d' Osor y juntarme á Viladrau ab la colla de companys que feyan via á jurar la tasca periodística que se m'endú totes mes ilusions. Del resultat brillant y esperançador de tal empresa no 'm cal parlarne, perque ja ho feren tots mos confreres ab més traça y coneixement; so's he volgut presentar lo grupo de creuhats que trovantse per casualitat á Sant Segimón (Montseny) pogueren esser focats per dos companys aficionats que arrivaren d' esquitllenta en hora que no estavam tots reunits; de totes maneres es tasca senzilla y agradable pera mi que coneix prou els que componen el grupo, no gayre vistós, que per rahó del lloch y llum no podia eixir ben rebé.

La primera fila de dalt la componen un servidor de vostés y Mossen Montanya, guardiá simpátich del Santuari que 's desvetllá per fernos agradosa l' estada al Montseny, y molts que hem eixit mes foscos, sobretot Mossen Montanya.

En segona fila hi forman: lo simpátich excursionista Emili Martínez, Mossen Coll que duya la representació del valent creuhat Dr. Carles de Grassot, lo nostre confrere estimadíssim Mossen Jacinto Verdguer, ánima de la creuhada y 'l expert philosoph ampurdanés Marián de Maciá y Llanera.

En tercera fila s' hi oviran: lo poeta guillé companyó meu N' Antón Busquets Punset, En Felin Jové, entussiasta creuhat, lo nostre corresponsal literari y administratiu á Vich, Ramón Trias y Cunill, En J. Ripoll y Codina, bromista de primera y altre companyó meu de penes, lo poeta montsenyench Ignasi Rovira Coll.

En quarta fila, ab tota comoditat, guayteuhi al aixerit gerent de l' Imprempta Antoniana, senyor Joan Muntaner, En Victori Codina, estimat creuhat, lo company escriptor urgellés Valeri Serra Boldú y per últim l' amich volgut Ramón Godayol que tenca la colla. En un reconet á la dretha hi treu el nas un simpátich guía, quin nom no recordo de moment. Ab la cara gojosa y somrient estant tots, com convençuts d' una tasca honrosa, y aixís es quan els presento als piadosos llegidors de LA CREU DEL MONTSENY.

JORDI D' OSOR.

La Creuhada al Matagalls

A EN VALERI SERRA BOLDÚ

Ditxós de vos, preuhat amich, que com pinsá en lo Janer, haveu rebut lo fresquivol oreig del alba y 'ls primers raigs de sol, desde 'l cimera de l' alzina Montsenyenca. Ditxosos els creuhats al Matagalls, que, al entorn de Mossen Cinto, com niuhada de perdiuhetes que cercan escalf sots lo pit calent de la mare, haveu fet guspirejar vostres cors d' amor patri y jurat, á la sombra sanitosa de la Creu, defensar á Catalunya fins á donar per ella tota la sanch de les venes. Centinelles avensats del exercit de la terra, haveu pujat al mirador á clavarhi la senyera de la Patria, con en Churruca la clavá en la popa de son baixéll, en lo moment més crítich del combat de Trafalgar, per ensenyarnos que no deu plegarse la bandera, mentres quedí un pit per defensarla. Desde 'l Matagalls haveu ovirat les emboscades del enemich y havent vist que 'ls pobles del plá y la serra ploren junyits per mans estranyes, com En Tallaferró devallareu de les altures, demanant socós als homes de fé y coratge, per trencar les cadenes que tenen fermada á Catalunya, Patria aymada, Patria dolsa víctima del centralisme malehit.

Hábils mariners, desde 'l trinquet de la nau, bressol un jorn de 'n Roger de Llúria, haveu estudiat la tempesta, y estéu disposats á lluytar ab lo farést huracá, resoltos á portar la barca á port ó enfonsaros ab ella. Brau es vostre coratge, y mes avuy, animáts per l' expert capitá, que si impavit creuhá mil voltes les immensitats Océániques, per cercar en son fons lo testament de la Atlántida, festiu y joguiner, montat en llesquivola y argentina góndola, serpentejá p' els rieróns y gebrats estanys del Canigó, cercant en ses riberes les floretes mes flayrantes de la terra per espargir sa encisera aroma per tot lo mon.

Jo volia acompanyarvos en tan memorable creuhada, y bé sap Deu cuanta migranya 'm causá el no poguer ser de la colla; mes l' home proposa y Deu disposa, y per aquesta vegada va disposar el Cel tingués de quedarme per estes terres ampurdanenques mal-humorat y malaltic; més mon esprit estava ab vosaltres, y l' meu cor, com el vostre s' inflamava d' amor per la Patria y crexia en mi l' esprit de vengansa p' els malvats que 'la fan patir. Ab els ulls de l' ánima he contemplat, com vosaltres ab els del cós, á nostra mare Catalunya ajaguda sots los peus de Matagalls, fermada ab negres y esclavizadores cadenes, agorissant de penes y tristor, ficsos los ulls á la Creu de la montaya, y allargant les mans als bons fills de la terra, demanantlosi un esforç geganti pera lliurarla del cautiveri.

Jo que ja en má infantesa vaig jurar les banderes de la Patria, el día de vostre memorable creuhada he ratificat aquest sagrat jurament, y fet formal promesa á Deu y á la Patria de trevallar tota la vida per ma dolça Catalunya, fins veurerla de nou lliure y joyosa, com era ans de que el malvat centralisme li robés sos furs y llibertats. Avant, donchs intrépits creuhats de la Patria; dignes fills dels martirs de la

terra, avant, que ja es hora de que isquí per Catalunya el sol de justícia. Abrassemnos ab la creu de Crist, que es font de equitat, y eridém ben fort, fins que tots los pobles y totes les nacions ens sentin. ¡¡¡Visca Catalunya!!! Viscan nostres antichs furs y santes llibertats!!!

JOAQUIM DE RIBOT

Camallera, Septiembre de 1899

Lo senyor Bisbe de Vich

DOCTOR TORRAS Y BAGES

A la patria de Llorens
digné la patria de Balmes:
—Tenia un Bisbe estimat
y ahí, com si tingués ales,
s' en es volat cap al cim
de les sedes catalanes,
¿m' en daries un de nou
tú que ets de tants Bisbes mare?—

La vila del Panadés
respongué ab exes paraules:
—Véten aquí un de novell,
lo doctor Torras y Bages.
Prou lo pots conèixer, tú.
que l' has tingut en tes aules,
l' has alletat en tos pits
en que tants sants alletares,
tants sants y sabis doctors
com has duyt en tes entranyes.
Estudiant te 'l doní
teólech me 'l retornares,
teólech y filosof
com á 'l mon no n' hi ha gayres.—

Llavors Ausona li diu
al savi Torras y Bages:
—Compatrici de Milá,
compatrici de Morgades,
vina á ser lo seguidor
de ses obres sobiranes,
de ses empreses l' hereu,
lo jardiner de ses plantes,
que son lo rovell del ou
de les terres catalanes.

Siashi tú benvingut
y que may mes te 'n apartes.
Jo t' hi rebí com á fill
vina á ser dels meus lo pare.
Los pástos que assí has trobat
ensenyals á mes ramades;
dónals la llet que 't doní,
tórnam l' amcr que 'm robares.

De ton palau á un cantó
veurás la tomba de Balmes,
y á l' altre la de Claret
de mon cel divines áligues;
no tant com Miquel dels Sants
quí te 'l bres á quatre passes,
no tant com Bernat Calvó
que hi te ses cendres sagrades.

Axeca ton vol ab ells
sobre 'l front d' exes montanyes,
y volant tú cel amunt
feshi volar moltes ánimes.—

JACINTO VERDAGUER, *Pore.*

Sor Hroswita

Acabament (1)

Trobo que aqueix capitol quedaria molt menos incomplert si 'm decidís á transcriure algun dialecte; pro 'l lector sempre que vulga podrá suplir per sí aqueixa omissió.

Llegeixi de cap á cap d' entre les breus comedies de Hroswita (son totes en un acte) les titolades *Abraham* ó l' altra *Taide y Pafunzio* (2). L' argument de les dugues comedies es semblantissim: una meretriu apartada del pecat per les exortacions de un sant home. Si no que 'n l' *Abraham* lo sant home que opera la conversió es un oncle mateix de la mala dona, mentres que 'n lo *Pafunzio* se tracta de un vell solitari, sabedor per una visió celestial que en la ciutat vehina á la seua ermita, hi está establerta la bella Taide, ab gran perdua per les ánimes y escandol infinit.

La comedia 's principia ab la demanda que 'ls deixeples fan á Pafunzio:—Perque, oh pare nostre, estén tant afligit? ¿Perque no goseu de l' acostumada serenitat?—Y comensa un llarch dialecte en el que demostra que una obra de art reflexa sempre mes ó menos les idées y 'ls costums del temps.

Os penseu que á la pregunta dels seus deixeples Pafunzio 'ls satisfés aduhint ab promptitut y senzillesa les causes de la seua tristor. Pro ¡ja! el bon mestre agafa 'l camí de una llarguíssima lliçó ahont parla de tot: del Creador y la naturalesa, dels quatre elements que componen el mon

(1) Végintse 'ls números 17 y 18.

(2) Végis *Théâtre de Hroswita*, París, Duprat, 1845.

major, de les lluytes entre l'anima y 'l cos; després, del *quadrivio*, de la música y dels seus tòns y figures; després, de la paciència divina y finalment sense saber per quines dresseres, arriba al fet, aixó es á la causa de la seua tristesa que 's l'arribada de Taide á la ciutat vehina. ¿Qui no pressent á la escolástica que arriba á grans passos, ab ses subtiletes y encadenaments dialectichs pera lligarhi el pensament humá de tal modo que no podrà donar un pas sens ella?

Després d'aqueix rahonament als deixebles, Pafunzio se decideix acostarse á Taide «baix l'apariencia de un aymant per apartarla de la mala vida.

En la segona escena Pafunzio vestit de senyoret de pega grega es ja á puesto y sosté un curiosissim dialech ab els aymants de Taide que li ensenyan el modo de trovarse ab ella. Y vet aquí 'l sant ermitá en presencia de la dona. ¿Que hi há? ¿Qui sou vos?

—Un home que t'estima Taide.... Que he fet un viatge llarch y afadigós pera poguerte parlar y contemplar ta hermosura.

El dialech prosegueix baix aqueix tò de galanteria apassionada, fins que en els llabis de la dona ve á sonarhi com per encant el nom de Deu.

—¿Quin Deu?—pregunta Pafunzio.

—El Deu ver.

—¿Y tu hi creus? ¿Y tu estás convensuda que Ell ho sap y ho veu tot?

Se presenta 'l ganxo per atacar el sermó y Pafunzio no 'l deixa escapar; la dona 's torba, 's con mou, s'arbora á les exhortacions paternalment severes del solitari, y vetaquí ab l'ajuda de Deu operada la conversió. Taide vol desviarse immediatament del lloch infame, destruir les mal adquirides riqueses y anarse'n á expiar ab tota una vida de penitencia los seus anys de culpa. Emperò avans crida als aymants que acudeixen y s'agrupan esparrats al entorn del foch ahont creman ses ofrenes y escolten de la boca de Taide 'l proposit de la seua conversió.

—«Y ara ahon t'en vas, oh Taide?

—En un lloch ahont ningú de vosaltres podrà may tornar-me á veure.»

Segueixen les escenes de la penitencia, dominades de un tint de tristesa y de resignació que con mou. No hi faltan alguns rasgos de veritat bastant crua. Al punt d'entrar en la gruta ahon deurá passar

tota l'existencia en el plor y la plegaria, Taide presenta á Pafunzio y á la abadesa algunes demandes sobre certs particulars de la vida material, que embrollaria molt un comediograph modern. Mes els preguntats responen ab santa senzillesa; Taide 's resigna y exclama:

—Es just. Tacada de impuresa. jo deuré habitar una fossa impura y fétida. Es just!.....

Després de molts anys de arrepeniment d'abstinencies y de súpliques arrivá per la pobre penitent el jorn suspirat del deslliurament. El vell Pafunzio es viu encara y te forsa en les cames pera correr á n'el seu llit de mort. Mentres Taide rendeix l'anima, l'ajuda á be morir ab aquesta plegaria:

«Oh Tú que no tingueres creador, ser verament imaterial, Tú que ab la teua senzilla essencia has format l'home de diferents parts, el qual á semblansa teua no es aquell que es; permet que 'ls elements de que 's composta aquesta criatura caduca vagin á juntarse ab els principis de llur origen; que l'anima vinguda del cel participi de les joyes celestials y que 'l cos trobi un seti fraternal y amich en el sí de la terra d'ahont ha vingut, fins al día en que aquesta pols reunintse al buf de la vida avivant aqueixos membres, resucitará aqueixa mateixa Taide, criatura complerta com fou feta en la primera vida, pera ocupar un lloch entre les ovelles del Senyor! Tú que sols ets qui ets, Tú que reines en la unitat de la Trinitat y ets glorificat en tots los sigles. *Amén*».

La plegaria está farçida, segons costum, de subtiletes escolástiques, però te un tò de misticitat solemne que fa pensar. Yo crech que 'l sacerdot que confortá 'ls últims moments de Margarida Gauthier haurá probablement tingut paraules més clares pero no mes solemnes. Se pensa, de tots modos, que Hroswita vivia en el *farreny* sigle desé, y que mentres en la quietut del monastir llegia á Terenci y escribia ses comedies, ja serpejava á son entorn la pó del Milenari y les persones cristianes alsaban aturats los ulls al cel per veure si compareixian las senyals anunciadores del Antechrist.

Els amors de Pafunzio y Taide, després de molts segles devían espléndida y tragi-

cament re florir en nostres dies, en una novel·la d' Anatoli France que cert joch de invenció de la monja alemanya, y en mes llochs, fa pensar en ella.

ENRICO PANZACCHI

Traducció de Valeri Serra Boldú.

Romeria al Santuari de Lourdes

HIMNE

TORNADA

A vostres plantes,
Oh Verge pura,
Vostra ternura,
Vostre favor,
Romeus imploran
Fervents sospesos,
Los cors encesos
Per Vos d' amor.

Verge de Lourdes miraculosa,
D' aqueixa terra brillant estel,
Vostre llum clara, suau y hermosa
Ens guia recte camí del cel.

Sou també, oh Verge, font de dulsura
Que 'ls mortals cercan assedegats,
Font cristallina, sabrosa y pura
Que 'ls cors ne deixa fortificats.

En tots paratges, Mare adorada,
Es lo catòlich de Vos devot;
Que vostre Imatge n' es venerada,
Perla de Lourdes, per tot, per tot.

Vostres prodigis per les montanyes
Van extenentse, planes y valls;
En els palacis y en les cabanyes
A vos imploren en sos treballs.

Y cants resonen en alabansa
De la que es Mare dels pecadors,
Dels que pateixen, Sol de esperansa,
Surtits del fondo de tots els cors.

Del vostre soli, Verge Maria,
Guardat pels angels y serafins,
Del mon guieune la romeria.....
Tots en la terra som peregrins.

ENRIQUETA PALER Y TRULLOL

L' adeu al Montseny

¡Y que 'm recava deixar las reconadas del Montseny!

Cada arbre era un amich, cada flor un recort primaverat, cada fontanella un ressó d' un temps de joia.

Adeusiau, crestalludas serras, gentils comellars y alterosas calmas.

Adeusiau, rossinyolets de bech d' or, que á redós dels florits tons de maresselva, endolciren mos somnis de poesia.

Adeusiau, crestallinas fonts y enjogassadas rieres, espills eterns de las esplendidesas que vessa arreu la encantadora montanya.

Y avall, avall, cap-baix y conceirós, abandoní lo niu de mos amors y ma ventura, entre un aixám de flors que 'm despedia y sombrejat pels roures, que estirant sos brassos escardalenchs, semblava que 'm deyan: ¡á reveure!

A reveure, si, mos companys fidels; mes..... en tant ¡quina anyoransa!

Vosaltres, á las tebias nits, os aconsigarán las fredorosas; los ventols hivernals arrebassarán vostras cabelleras; las flors coll-tortas morirán tremolencas y 'l deu Hivern, de blanca vesta, pujará magestuosament la costa fins á dominar la montanya.

Las ayguas s' escorrerán silenciosas sota la capa de glas; los aucells pinlejant, demanarán almoyna d' un esblaymat raig de sol y 'ls comellars fredolichs y las serras crestalludas, dormirán mitj balbas, baix 'l tou de la neu immaculada.

Y jo trist romeu, esmentaré per eixa vall deserta de boniquesas, los temps gentils de la hermosa primavera vessants de llum y d' aromas, ahont cada branca gronxolava un niu y ahont de cada capoll brollava una déu perfumada.

Mes... ¡esperansa! derrerera del mal temps, tornarán las aurenets y ab ellas frissarán de goig valls y comas.

Y quan lo sol, ab sos raigs potents, torni á besar la terra, ab besada de foch, allavors, bell Montseny, retornaré altra volta, si á Deu plau, á arraulirme en ta matisada falda, ubriach de joia y de delicias.

J. NOVELLAS DE MOLINS.

24 Septembre de 1899.

Lo Cor de Jesús

Los angels teixian
Forts l'assos d' amor
Per' junvir a's homens
Al Cor Redemptor.

Je uset que ho veyá
Plorava ab tristor.....
— ¡Perqué eix, tristesa?
— ¡Perqué 'l v. stre p' or?
— Ja poden ser dobles
E s' llassos de amor
Que 'ls homs per tremarles...
¡Rasarán mon Cor!

RAMON FUSTER Y FEXES

Dos misses noves

¡Com passa 'l temps! sembla qu' era ahir y ja han passat alguns anys. Cursava jo en lo Seminari de Vich los primers albors de ma carrera quan conegui als dos nous sacerdots Mossen Jaume Valls Pomés y Mossen Llorens Compte y Andreu que allavors eran sencillament en Valls y en Llorens. Formavan part del estol de novells catalanistas del Seminari, continuadors del *Esbart*, ahont m' aculliren ab afecte fent que més y més s' arrelés en mí l' amor á la Catalunya que de petit nasqué en mon cor y que tal increment ha prés, que moriria per ella si fos precis afi de tornarlihi s' antiga Fe y son esplendor. ¡Com sovintejavan mes visites al carrer dels Caputxins! allá á n' aquella caseta á mitj obrar, ahont s' hi acullian en espayosa sala aquells cors plens de esperança y allá s' hi escoltavan les refilades d' aucelets de la poesia y jo hi espargia mes pobres rimes y sempre eran ben rebudas y ben indulgenciades; allá no hi mancava may lo portaven allavors mes vistós de la literatura nostra y tots hi desfilavem y reculliem belles impresiós que ajudant Deu anaren donant fruyt. Avuy de tot aquell estol no 'n resta cap d' aplegat, tots han arribat á la cima de ses aspiraciós y cada hu per sa banda exercint son ministeri, deixant peçó una llevar que va florint de debó. Jo qu' era 'l més xich de la colla los he vist arribar á terme de llur carrera d' un á un, los darrers en Llorens y en Valls que ab tota solemnitat celebraren su primera missa en lo Santuari de Borgonya lo diumenge passat el primer y en Igualada sa ciudad nadiua lo día ans el segón, disposantse á axercir lo sagrat ministeri. A bon segur que en aquells moments solemnes se recordaren abdos del pobre *Ton*, com m' anomenen, si es aixís que Deu els ho pach, que jo també so volgut arrencar de ma pobre lira un cant de festa si be sencill, afectuos. Que 'l prengan mos bons companys ab bona voluntat.

RECORT

A Mossen Llorens Compte y á Mossen Jaume Valls

EN LO JORN DE SA MISSA NOVA

¡Avuy quina delicia
companys del cor!
n' heu celebrat les nocés
de vostre amor.

Amor, amor dolcissim
del cel baixat;
en vostres joves braços
hi há reposat.

Lo dot que ves portava,
camp de forment
de joganera espiga
que gronxa 'l vent.

L' espigueta mes rossa
s' ha colltorçat;
y 'ls grans que d'ella queyan
los héu copçat.

¡Blanquíssim Pa de nocés
dolç com la mel!
¡Magná sant ahon s' hi amaga
lo Rey del Cel!

Será aliment de l' ànima,
Salut pel cos,
lo Pa de eixes espigues
del blat tan ros.

Daumen una llesqueta...
daume 'n si os plau!
que l' animeta meva
feble decáu.

Y 'l most d' aquella vinya
que no te preu;
es sanch del gojat nostre...
del mateix Deu..!

Quí un glop tant sols ne tasti,
lasset d' amor;
hé hi trobará delicias
dintre aquell Cor.

Avuy com l' assoliho
lo vostre amor;
be 'm toca encar' glatirlo...
¡Quina amargor!

Goseulo, donchs, goseulo
volguts companys;
que 'l dol may ha de durvos
ni 'ls desenganyis.

ANTÓN BUSQUETS Y PUNSET.

CATALUNYA TE CARÀCTER PROPI

Meditant l' historia universal es veu clarament que 'ls antiehs pobles se semblavan molt els uns ab els altres, y á mesura que la societat avansaba sos passos vers son millorament y perfecció, molt més se semblavan aquells pobles. Els que desmurunaren l' imperi romá y subjugaren l' Europa mostraban tal uniformitat en llurs costums y caràcter, que alguns escriptors s' han afanyat explicarla, atribuintla á que tots procedian d' un mateix origen. Pero á mesura que 'ls pobles avansavan més y más en la carrera de la civilisació y cultura, comensá á puntejar-se una diversitat de causes que ab sa influencia eficaç y continua arriban á formar lo que podém dir caràcter distintiu de cada nació. Sa posició geogràfica, sos costums, sa llengua, ses lluytes, sos héroes, ses lleys y altres, es precisament lo que dona aquella manera de esser d' un poble, y d' aquí 'n prové 'l son caràcter distintiu.

Donchs be, si ecsaminém la regió catalana baix el punt de vista topogràfic, trobarém que sos limits no son nascuts de la arbitrariedad d' un home, ni tampoch del capritxo d' un rey ó conquistador; es l' obra de la naturalesa, ó millor dit, de la Providencia. De aquí es que segregada per sos limits de les demés regions d' Espanya, per la dificultat de comunicacions necessariament havia de formar desde antich temps un caràcter y fesomia á part; com ho prova l' idioma, les histories, les costums y demés que forman el caràcter distinctiu de cada una de les regions. Una encontrada axis ab temps porta sos héroes particulars científics, literaris y artístichs, mestres el comú de sos habitants recullen y servan en el enteniment y en el cor lo fruit de les llavors sembrades per aquells prohoms de clar y recte ingeni. En efecte, tothom sab que á Catalunya tenim, apart de les demés afraus d' Espanya, nostres héroes particulars, nostra literatura, nostres cansons populars, códichs y tribunals distinchs de les demés. Tenim com cada una de ellas, distinctes tradicions, distinctes costums y distinch idioma. Pero no comensant la vera historia de Catalunya abans del alsament de reconquesta contra 'ls serralhims, empresa personificada en l' immortal Jofre 'l Pelós, tampoch hem de cercar lo ver caràcter catalá fins l' época en que, essent formada la nació catalana després de molts treballs baix la tutela de sos Comtes, 's pogué concebir en sí mateixa la confiança que assegurava son esdevenir. Llevors fou, precisament, quan comensá á posarse de manifest l' uniformitat de tendencies de singulars y colectivistas, nascudas del esperit de conquista encoratjat ab l' amor á Deu y á la Patria; y quan, á mesura que creixia son desenrotlló moral y material, s' imprimí en la rassa de nostra regió certa fesomia y caràcter distinch de les demés que constituïxen l' esperit nacional que animava á Catalunya. Mes quan 's declará aquesta ab tota la forsa d' una nació assegurada fou en temps dels Jaumes I y II, comensant desde llevors 'ls catalans á manifestar amor á la llengua, tradicions y costums de son país, les que han mantingut millor que les demés regions les llurs, ab motiu no sols de ses circumstancies y ventatjes topogràfiques, si que fins per virtut de rassa. Desde aquesta época 'ls catalans son coneguts per son instinch d' independència individual apresada en 'l cristianisme, que com á homes 'ns fa iguals á tots devant de Deu. No es el catalá lleuger en creurer, puix apura son ingeni en reflexionar sobre la veritat de lo que se li esposa, lo que fa que tarda á concebir afecte y molt més á manifestarho. Te gran amor al treball y reposa á pler després de cumplida sa tasca, no concebint idea de ben estar, sens l' idea de treball, que es ahont reposa son esperit, fundat en que l' home ha nascut pèl treball.

Aquestes son les principals senyals ab que 's distinguen el caràcter catalá de les demés rasses. Y gracies á aquestes belles qualitats de caràcter tan marcades junts ab la formalitat y enteresa hereditades dels primitius catalans, Catalunya ha pogut sobreheixir de les demés regions en vida y forsa, puix poble que es enemich de evolucions, aguanta millor aquella vi-

rilat que aporta l' unitat de tendencies, sosté ab millor enginy les lluytes y sab defensarse de sos rivals fins l' última gota de sanch. Per aquest motiu principalment, som l' enveja de les altres nacions y sobre tot de nostres polítichs moderns, qué dich moderns, ja anticuats. Y si be aquestos ens amenassan ab que maquinarán sempre per humiliarnos, puix diuhen portém massa alt lo cap, tenim á Catalunya encara gran abundó de medis per posar enfront d' ells, deguts tots á nostres condicions de caràcter.

Catalans, donchs, de bona mena, no 'ns espantin les amenasses dels centralistes; enlayrém ab una ma la senyera de la Creu, y ab l' altra aviém fora de nostre terror als indignes forasters que malbaratan 'ls fruyts de nostra activitat. No volguém admetrer una regeneració que comensa per explotar l' únich que queda explotable als *Castilas*, y aspirém de debó al desenrotlló eficaç de nostre geni y de nostra moralitat que 'ns conduhesca á la vera regeneració de nostra patria. No hi ha dupte, catalans, que encara mantenim caliu del foch que 'l monarca Felip V y successors van pretendrer ofegar tirantli cendra y més cendra; donchs, pròcurém espolsar la cendra y atiemhi combustible, á fi de que flameji y escalfi als catalans y lluytin per arreballar la vida artificial y raquítica que li presta l' Estat, fins á obtenirla ben natural y robusta, mediant lo retorn del sistema regional. Y si un día ab dissort nostra fossen tan crues y bárbares les imposicions de nostre govern, que 'ns arrabassessen la llibertat d' acció, fins al extrem de malmetrer nostres qualitats de ben saber y ben obrar, estigan segurs, que si no podém obrar, no podrém callar; puix probat es que Catalunya es un poble que quan li diuhen: *Pensa y parla com nosaltres, ó jay de tül respon ab energia: Pegam, pero escolta.*

FRANCISCO XAVIER CLARÁ, *Pvre.*

L' aucell y l' ona

PREMIADA EN LO DESÉ CERTAMEN LITERARI D' OLOT
CORRESPONENT Á L' ANY 1899.

Lema: Comparansa.

Arrán, arrán de l' ona joganera,
passava tot piulant un aucellet;
y 's parlaren ab goig d' eixa manera
ab veu imperceptible, molt baixet.

L' aucell

«Jo tot l' espay traspasso, ré 'm detura,
en vers al Cel m' atanso tot volant;
de l' arbre mes altiu, tinch l' espessura,
y al mitj del bosch faig ressoná 'l meu cant.

Jo de la negre nit sé los misteris;
contemplo embadalit com naix lo sol,
el que llumena ab goig dos hemisferis;
¡jo rebo 'l bés mes dols del ventíjol!

Jo aspiro al mitj del bosch, la flayre dolça
que á son redós escampa 'l romani;
trepitjo ab mos peuhets la flonja molsa
y 'l niu dels méus amors tinch dalt d' un pí.

Jo sé 'ls secrets de l' ayma enamorada
y los missatjes duch de l' amor seu...
¡jo soch felis!... ¿no 't sembla ona estimada,
que l' home es molt petit al costat meu?...

L' ona

«Jo al mar me balancejo magestuosa
y beso amorosida lo sorral;
jo no envellexo may, soch sempre hermosa,
ni puch morir tampoch, soch immortal!

Als peixos qu' al mar solcan dono vida,
puig els dono la sava del meu pit;
del huracá jo rebo la branzida,
y á son impuls ressona lo meu crit.

Jo soch lo clar espill de las estrellas
puig mil cops en mí s' han enmirallat;
y en mos abismes, closas las parpellas,
¡Descansa cuasi mitja humanitat!

Jo á cops, tinch per companya á la tempesta
y 'l dol escampo al rebre l' impuls seu...
jo soch felis!... oh! Com auçell, contesta:
¿no trobas petit l' home al costat meu?...

L' ona y l' auçell, van darse una besada,
com besa la mareta á n' els seus nins:
l' ona s' en 'ná á la platja enjogassada
y l' auçell va llensarse mar endins...

JOSEPH CASTELLET PONT.

Barcelona, Juliol 1899.

En Frédéric Donnadiu

Lo mes de Juliol passat nos arribava la noticia de la mort d' En Frédéric Donnadiu, un félibre de Fransa que, de temps, tenia declarada molta simpatia á la renaixensa de la literatura catalana, era un bon amich de don Justí Péprats, á Rosselló, y de mossen Jacinto Verdaguer, á Catalunya.

Vegis la seva biografia, quin envio agraphim del tot á monsieur Soucaille, Secretari de la Societat arqueològica y literaria de Béziers.—J. DELPONT.

En Donnadiu va neixer, pel 1843, á Béziers (Llenguadoc); era fill d' una honrada familia, son pare havia exercit molt temps lo delicat encarrech de notari, y se l' havia, després, elegit alcalde de la vila.

Fou los estudis al col·legi de Béziers, després anar á París, á cursar á la Facultat de Dret, guanyá lo títol d' advocat, y desde llavors se dedica mes que mes al seu amor á las lletres y á las arts.

Los seus ensaigs poétichs, que repartia tot primer entre 'ls seus amichs, s' esdevingueren al mateix temps que 'l renaixement literari mogut pe's felibres de Fransa; en Donnadiu se feu entusiasta d' aqueixa literatura nova, estudiá y practicá las llengües romanes, y amb sos treballs se lligá d' amistat amb els mes granats poètes de Provença.

S' estava amb 'os seus pares, y 'l seu casament se pot dir que li doná una venturosa ditxa familiar. Pel 1874, entrá á la Societat Arqueològica de Béziers; no faltava en cap de las sessions setmanals, y tot sovint se 'n hi venia amb estudis de molt interès. En las seues memorias sobre 'ls concurs de poesia francesa, de noticias históricas y de poesia neo-romane, prou s' hi veu com era d' un esprit primorós, de bon judici, de cabal enteniment; lo Butlletí de la Societat, l' enjovellá d' articles literaris, de ressenyes bibliogràfics, de relacions históricas y arqueològicas, que eren, ademés, una mostra del seu bon gust y de la seua entesa sabiduria.

Pel 1883, participá al concurs de la Societat de Félibres, de París; se 'n hi va endur lo primer premi, ofert pel ministre de la Instrucció pública; nos tant, tornant á reprendre aqueix mateix treball, l' acabá del tot y 'l publicá, ricament il·lustrat per En Pau Mauron, amb lo títol *Les Recruteurs des Félibres*. Entusiasta, com era, de tot lo que tocava als felibres, desitjava encare donar una seguida á la seua obra; mes per afinar aqueix gros treball se havia massa cansat, y desde llavors quedá de salut delicada. Lo seu llibre fou justament rebut amb tota mena d' alabanses; pe's literats y molt senyalat pels diaris y revistes. En Donnadiu podia dir com lo poeta de Venouse: *Exegi monumentum!*

Sempre havia tingut afició á la llengua neo-romana; sempre li feu donar una bona plassa dins los concurs de la Societat arqueològica; havia, també, traduït numerosos parts del *Breviari d' amor*, de Matfre Ermengaud; publicá las obres d' alguns poètes, casi desconeguts; com á President de la Mantenença de Llenguadoc, li tocá pronunciar molts parlaments que eran cada vegada ben rebuts y apreciats.

Pel 1886, presenciá los Jochs Florals de Barcelona, y amb els poetes catalans feu una detinguda excursió per les illes Balears; aqueix viatge li produhi tan bona impressió, que ne feu una relació «de má de mestre», quan mossen Jacinto Verdaguer vingué á visitar los felibres de Fransa (1886) es ell que presidi la festa literaria de Montpel·lier, en obsequi al gran poeta catalá; fon, també, dels primers y mes fermes admiradors del poema *Canigó*. Pel 1888, torná assistir als Jochs Florals de Barcelona; fou rebut per la Reina Regente, amb lo senyor Pepratx pare, lo senyor Pepratx fill, mossen Verdaguer, mossen Collell, y li dirigi la paraula en nom dels Félibres de Fransa.

Desde 1899 era president de la Societat arqueològica, quines sessions dirigia amb uns tractes propis y escullits; se remarcava los seus discurs de sessió pública, de assumpte sempre triat y maravillosament estudiat.

En Donnadiu tenia bons gustos que la seua for-

tuna li permetia complaure. Com a bibliofil, s' havia replegat de llibres rarissims; *amateur*, tenia tota una collecció de quadros de mestres pintors; numismate, lo seu medaller y lo seu moneder eren dels mes complets; músich, havia organitzat una «Cambra musical» per la millora satisfacció del aficionats. Era caballer de la Legió de Honor, y Oficial d' Acadèmia.

Vivia ditxós, agraciat, amb sa muller y sas dues filles, y rodejat de bons amichs, que may s' esperaven la desgracia que 'ls hi va arribar: lo 20 de Junyol, En Donnadiu se moria, endut per una malaltia sòptada y atterradora. Descansi dins la pau del Senyor!

Aquell dia, si, que estaren de dol la vila de Béziers y tot lo de Félibrige.

A. SOUCAILLE

Secretari de la Societat Arqueològica de Béziers.

A ma estimada amiga N' Assumpta de Vallors

Diu qu' ets perdut l' amor,
mes crech qu' es ben mentida.
L' amor crech qu' ets trobat
perque are 't veig feliça.
T' he vist propet l' altar
xuclant la mel divina
del Cor del bon Jesús,
en quin niuhet dormías.
Esposa del bon Deu
ja tens ben be la ditxa,
los somnis que tú faç
mon cor també 'ls faria.
Ets dat l' adeu al mon
y es per axó que 't diuen
que l' amor ets perdut
quant ell ne te més vida.

MARÍA DE MONTSOLI.

Escripturística

LECTURA SOBRE LA «VULGATA»
feta per Fra Lluís de León a Salamanca
devant de mes de trescents oyents

(Continuació)

PROPOSICIÓ PRIMERA: Els Códices de la Vulgata qu' are corren (1) no sols varien entre sí, si que també, corromputs en molts de llocs pels llibrers ó altres, no contenen la véra y sencera edició Vulgata.

PROPOSICIÓ SEGONA: Y aixís es necessari gran treball pera establir jubí sobre qual sigui en molts llocs la véra edició Vulgata.

PROPOSICIÓ TERCERA: Y 's prova. Primera: Per les Biblies de Robert y de Plantino, en les quals hi han varies lectures posades al marge; y per aquelles que s' anomenen de Benedicte en les quals per medi de guions y asterichs, es nota tot lo que 'ls códices variants anyadeixen u ometen. Segon: Pels molts llocs, dels quals, en posaré a lo mes tres ó quatre, puig copiarlos tots seria ferme massa llarg. En el llibre II dels Reys, cap. VIII, tota aquella sentència de que Salomó feu tots els vasos de bronze en el temple etz., fou trasladada del marge al text, com ho nota Lira y ho confessa Cano (lib. II, cap. X); y resulta del códex hebraich y grech de l' edició Complutense. Item: el llibre IV dels Reys cap. XI, diu: *Atalia va regnar set anys*. Aquest *set anys* es anyadit pel llibrer, com resulta del text hebraich y grech de l' edició citada. Josué, cap. XI: *Non fuit civitas quae se non traderet*. La segona negació es sobrerera, com resulta de lo següent y d' antiquissims códices.

PROPOSICIÓ QUARTA: En aquesta edició de la Vulgata ó falten ó son posats d' altre modo certs testimonis dels quals en altre temps usaren els Concilis y Papes pera confirmar els dogmes de la fé. Aixís ho provo: En el Concili Milevitá, cánon VIII pera demostrar que tots els homes son pecadors s' aduheix el capítol XXXVII de Job, aixís: *qui in manu hominum signat ut noverint omnes infirmitatem suam*: y malgrat açó, llegim en la Vulgata, no *infirmitatem* en qual paraula s' apoya 'l Concili, sinó *ut noverint opera sua*. Item en el Concili Africa VI, cap. 59, pera ensenyar quanta suavitat d' animo hem d' usar envers el pròxim, s' aduheix el cap. LXVI d' Isaías: *ús qui se dicunt fratres nostros non esse*: Segons el Profeta hem de dir *fratres nostri estis*, quals paraules falten en l' edició Vulgata. Item Alexandre I en certa Epístola Decretal aduheix el capítol IV d' Oseas, en aquesta forma: *quasi vaccae lascivientes declinaverunt et dilexerunt afferre ignominiam pastóribus*: y en la Vulgata falta tot alló de *dilexerunt*.

Item: en la mateixa Epístola pera comprovar el Misteri de la Trinitat, s' ensenya que 'l capítol XXXIV del Exodo diu tres vegades: *Dómine, Dómine, Dómine misericors*: y en la Vulgata no 's posa sinó dugues vegades, malgrat que 'l codex hebraic posa 'l nom de Deu per tres vegades. Item: ensenya que 'l llibre III dels Reys, cap. XVIII expressa qu' Eías digué tres vegades *Dómine, Dómine, etz.*; mes en la Vulgata no 's llegeix sinó dugues vegades. Semblantment ensenya que Judith (cap. IX) diu per tres vegades: *Dómine, Dómine Deus*; pero en la Vulgata no 's posa sinó dugues vegades *Dómine Deus*. Item en la dita Epístola pera provar el mateix es diu citant el capítol últim de l' Apocalipsis: *Dómine Deus et SPIRITUS prophetarum*: y en la Vulgata 's llegeix: *Dóminus Deus et SPIRITUM Prophetarum*.

(Continuará.)

(1) Temps de fra Luis de Leon. N. del T.

BIBLIOGRAFIA MONT-SERRATINA

SEGLE XIX.^{en}

(Continuació)

—*Milenar del re tablament de la Seu y Bisbat de Vich*. «La Veu del Montserrat».—Vich, 1886. En fol. N.^{es} corresponents al 3/c de Juliol.

Interessant estudi sobre la veritable data del Milenar de la Invenció de N. S. del Mont-serrat.

—VISITA A MONTSERRAT. «La Veu del Montserrat». 1886. P. 171.

Article en prosa d' en Joaquim Cabot & Rovira.

—DESDE MONTSERRAT. *Impressions de un llibre*. —«La Veu del M.*», 1887. P. 197.

Es una crítica molt falaguera del mateix J. Cabot, sobre lo *Somni de Sant Joan* de Mos'en J. Verdaguer, feta des del Monestir estant, descrivint les belleses del dit llibre e de la Montanya.

—L' ANADA REAL A MONTSERRAT. (Lo mateix periòdic e autor anterior). 1888, p. 182.

Descripció minuciosa de la visita que S. M. la Regent d' Espanya D.ª Maria Cristina d' Habsburg-Lorena feu los dies 28 e 29 de Maig d' aquell any.

—COVADONGA CATALANA. Alegoria en 2 actes, Ms. d' en Domènec Font & Morgades, del any 1887, segons En Elies de Molins.

—LA BATALLA DEL BRUCH. «La Veu del Montserrat». 1887. P. 183.

Interessant relació, estreta d' un còdex de *Memories* escrites per lo Rvnt. Zoyl G bert, Pore., Beneficiat, Arxiver de la Rvnt. Comunitat de la vila de Monistrol de M.*, compresent los principals fets de la guerra del Francès, des del 1808 al 19 de Juny del 1814.

—LO LIMBAL DEL BRUCH. «La Veu del Montserrat», 1887. P. 191.

Articles de Mossen Antón Vila, Pvre. (*Un Sampedorench*) en contestació a *La batalla del Bruch*, publicada en lo nombre anterior del mateix periòdic.

Foren encare continuats l' any 1879, e reproduhits novament a «La Il·lustració Catalana».—Barcelona, 1889. N. 226 e següents.

—EL ROMERO DE MONTSERRAT *utilitzando cuanto ve y admira en su peregrinación...* per D. Juan Martí y Cantó, Misionero apostólico.—Barcelona, Juan Roca y Bos, 1887. En 16.^u 459 p.

—MONTSERRAT. *Una excursión por Cataluña, utilizando los viajes circulares en Ferrocarril*, per Cayetano Cornet y Mas.—Barcelona, «La Academia», 1888. En 16.^u págs. 57-61.

—BARCELONA Y SU PROVINCIA. Guia-itinerario descriptiva, estadística y pintoresca per Modesto Martí y Solá, ayudante de Obras públicas.—Barcelona, «La Academia», 1888. En 8.^u p. 424 e següents. (4 vistas heliogr.)

—UNA EXCURSIÓ A MONTSERRAT, per M. Cuní y Martorell. (Extret de «Butlletí de la Assoc. d' excur. catalana».—Barcelona, Succ. de N. Ramírez y C.^a, 1888. En 4.^t 31 p.

Encare publicà lo mateix autor l' any següent:

—ARNÁNIDOS DE AMER Y MONTSERRAT. Misceláneas entomológicas.—Múrit, Fontanet, 1889. En 4.

—EXCURSIÓN A MONTSERRAT. Catálogo explicativo del del Panorama Diorámico.—(Barcelona) Luis Tasso, (1888). Dn 8.^u 15 pags. ab 10 fotograv.

Catàlech en castellà e francès del Panorama que pintà En Urgellés, exhibit durant la Exposición Universal de Barcelona, a costat del Palau de Bellas Arts.

—*Fragment traduit de uua ressenya de la peregrinació rosselloesa al Montserrat*, publicada en *Le Bulletin Catholique du Diocèse de Montauban*. «La Veu del Montserrat» 1888. P. 285.

Fou l' autor de la dita ressenya l' Abbé Henri Cahiat.

—*Recuerdos de Cataluña*. Notas y apuntes de viaje por Benito Zurita Nieto.—Valladolid, Hijos de Rodríguez, 1889. En 8.^u

Articles publicats aquell mateix any a «La Crónica Mercantil», de Valladolid.

—IL MONSERRATO.—Scelta di curiosità letterarie, de A. Menghini.—Bologna, 1889.

Descripció d' en F. Bracciolini dell' Arpi, segons Farinelli.

—ESTUDIOS GEOLÓGICOS SOBRE LA MONTAÑA DE MONTSERRAT, por el Dr. D. Santiago Gresa de Camps, Licenciado en Farmacia...—Barcelona, Tipogr.^a «La Academia» de la V. é hijos de E. Uil·stres y C.^a, 1890. En 8.^u 30 pags.

—LOS CASTELLS DE MONTSERRAT. «Jocs Florals de Barcelona».—Bil·la., «La Renaixensa», 1890. En 4.^t 91 pagt.

Publicat aquest interessant treball crítich-històrich d' en Francesch Carreres & Candi en tiratge apart, als mateixs any é impremta.

—CAPELLA DE SANT PERE DE VILAR D' ELL EN LO MONTSERRAT. *Ca'alunya antiga*. Son autor F. Carreres. «La Veu del Montserrat». 1890. P. 410.

(V. LO FALS HERMITA DE MONTSERRAT. 1898).

—*Guia-itineraria de las regions compresas desde Montserrat al Camp de Tarragona*.. Per Arthur Osuna en colaboració de Josep Castellanos.—Barcelona, «La Renaixensa», 1890. En 16.^u

Lo mateix itinerari, ab algunes modificacions complementaries, fou reproduhit per F.^o Altés l' any 1895.

DU VOYAGE QUE FIT LE BIENHEUREUX IGNACE A NOSTRE DAME DE MONTSERRAT. *La vie de Saint Ignace de Loyola*, d' après Pierre Ribaleneira, son premier historien, par le P. Charles Car. S. I.—Paris, E. Plon, N. urrit & Cie 1891. En 4.^t m.

ANIONI BULBENA Y TUSELL

(Continuad)

GAZETILLES

Ab freqüència 'ns veyém privats de la visita de alguns volguts periódichs. Aquesta setmana hem deixat de rebre *El Regional*, de Figueras, y *La Veu del Montserrat*, de Vich.

En cambi hem rebut la *Revista Gallega*, després de un eclipse de tres ó quatre setmanes.

¿Ahont se perden?

Hem rebut los dos números fins avuy publicats del valent periódich regionalista lleydatá, *La Veu del Segre*.

Si es bo 'l primer més ho es el segón. La part doctrinal ve nodrida de bona sava, per lo que no dup-tém podrà dar bons fruyts.

Prou li convé á la xamasa provincia de Lleyda, que per cap concepte mereix l' ensopiment de que l' han enrotllat los enemichs de Catalunya.

Confíem molt en *La Veu del Segre* y *El Aguila Tarregense* pera que l' un desde Lleyda y l' altre desde Tárrega destrueixin los maléfichs jochs dels polítichs de ofici.

¡Visqueu molts anys, volguts col-legues!

Imponentíssim resultá l' acte de colocar els restos mortals del gran patrici Mossen Benet Torró en el mausoleu que se li ha erigit á Malgrat.

La cerimònia 's vegé honrada ab la presència de moltes y molt distingides persones que saberen tenir en l' estima que 's mereixían les altes dots de virtut que adornaren al que fou anomenat *Apóstol del Ampurdá*, centre, per dirho aixís, que 's gaudi més que ningú de ses sanitoses doctrines.

LA CREU DEL MONTSENY hi estigué dignament representada, corresponent aixís á la invitació del volgut confrare figuerench *El Regional*, iniciador de l' idea.

La vila de Os de Balaguer, que tan soná aquest temps atrás per haver col·locat una placa del Sagrat Cor de Jesús en la casa de la vila, celebrá 'ls dies 7 y 8 del corrent gran festassa ab motiu de rebre á la vila una nova Imatge del Sagrat Cor.

La capella de Pares Franciscans de Balaguer fou l' encarregada de cantar l' Ofici, Trisagi Seráfich y motets, y ja no cal dir que feu molt lluhida la festa.

Un entusiasmista ayman de Os els ha dedicat ab tal motiu aquestos versos:

Vila d' Os, vila estimada,
desde avuy te veig més gran,
puig t' ha escullit per morada
lo Cor de Jesús triomfant.

Aquest Cor, perla preciosa,
goig etern dels angelets,
ostenta 'l ben orgullosa
de ta casa en les parets.

Ell, en la lluyta terrible
que t' armará Satanás,
será ton fort invencible...
victoria sempre obtindrás.

Alégrat, vila ditxosa,
salta de goig, fiel Rector;
segueix d' esprit relligiosa,
que t' felicito de cor.

El Centre Catalá de Sabadell nos ha enviat un' invitació pera assistir á la sessió del curs inaugural de 1899-1900.

El President de la mateixa, En Manel Folguera y Durán, desenrotllará 'l següen tema: «El catalanisme conté la única regeneració possible de Catalunya. Temperament y procediment á seguir. Esperit de la seva propaganda.»

Agrahim la deferencia.

La *Unió Catalanista* feu uns sellos de céntim pera aumentar la propaganda.

Circularen rápidamente, y una prohibició de Madrid feu agotar la edició y procedir á una segona, que á hores d' ara s' está acabant també.

Y una y altra edició no son de per riure, tota vegada que en menos de vint y quatre hores se n' han venut vint y sis mil.

A prechs de moltes persones de dins y de fora de Barcelona publicuém la fotografia de Matagalls, y aixó que no n' estavam del tot determinats, no sols porque no está gayre bé, sino porque no hi ha tots els companys.

Acceptinla tal com nos ha sigut possible arreplegarla.

PÁ DE SANT ANTONI ⁽¹⁾

Lo nostre pa de cada dia donáu nos
Senyor en lo dia de avuy.

Suma anterior. . . ptes. 145'50

A. D. per alcansar una gracia.. . . .	0'50
G. Puig per un favor rebut de Sant Antoni.. . . .	0'50
L. X. per una promesa.	0'50
LA CREU DEL MONTSENY, per sos redactors y colabradors.	1'00
Per una promesa.	12'75
Als pobres pera 'l pa de San Antoni, dona <i>El Eco de la Industria</i>	3 50

Suma total. . . 164'25

(1) Les almoynes poden depositarse en la caixa-bussó que hi ha á l' entrada de la Administració ó enviarse per correu, acompanyantse sempre que 's puga una noteta denotant sa procedencia y al motiu perquè 's fa la almoyna.

OBRES DE MOSSEN JACINTO VERDAGUER

derrera ment publicades

SANTA EULARIA

POEMET

* ab infinitat de preciosos fotografats *

PREU: 3 PESSETES

MONTSERRAT

LLENDARI

CANSONS * * * * ODES

PREU: 1'50 PESSETES

Se venen als preus indicats, en la Administració de nostre periódich aixís com totes les del mateix autor, no agotades.

Imprempta Antoniana

76 - GERONA - 76

BARCELONA

Aquesta casa, única en sa classe, fundada ab l'únich y exclusiu objecte de reglamentar en sos tallers lo treball cristià, ofereix sos serveys al públich, ab la seguretat de que pot competir en tots conceptes ab els demés establiments d' esta industria. No s' admet cap treball contrari á la Fe ó Moral catòliques.

Se compran y venen

TOTA MENA DE LLIBRES VELLIS

EN LO DESPATX DE

N' ANTÓN CASTELLS

Portaferrixa, 16, escala

BARCELONA

Calendari Seráfich - Antonia

PERA 1900

Aqueix preciós Calendari que ab tanta acceptació ha sigut rebut en anys anteriors per els Terciaris Francescans y devots de Sant Antoni, es ven als preus de

Calendari, cartró y taco.. . . . 0'50 ptes.
Taco solt 0'30 "

En les demandes al per major, es farán rebaixes convencionals. No s' enviarán per correu menos de 6 calendaris. L' import es remet al fer la demanda y aqueix deu dirigir-se á l' administració de *La Voz de San Antonio*. Sevilla. — Villanueva del Ariscal. — Convento de Loreto.